

Richard G. Carlsson: Jag har alltid gillat tanken att ett konstverk både är en representation av någonting annat, av sig själv och av upphovsmakaren. Det är kanske därför jag upplever att utställningstiteln är så passande. Den associerar bland annat till blicken som förekommer i mot-satta riktningar – att verket speglar oss själva lika mycket som det speglar motivet.

Linda Hofvander: Och även hur bilden påverkar blicken.

R: Just det. Första gången jag såg dina verk så fick jag en stark känsla att det inte var motivet som var huvudsaken, utan snarare att motivet användes för att visualisera perceptionen och kanske framförallt själva betraktandet.

L: Precis, fotografiet är ju ett dokument av det som fanns framför kameran vid det tillfället, men jag ville tala om själva seendet och inte objektets egen berättelse. Så jag började skala av och skapa mina egna reducerade föremål som endast är gjorda för den fotografiska berättelsen. Att använda kameran och verkligen se utan en förutbestämt blick är grundläggande för mig och handlar på ett högre plan om ett förhållande till verkligheten.

R: Jag upplever oss båda som starkt rotade i våra respektive medier och att mycket av uttrycket ligger i vårt fokus på både bildens och mediets specifika villkor. Jag som målare måste alltid förhålla mig till den måleriska akten, dess handling och dynamik – ett arbete med ett material som erbjuder motstånd och kräver koncentration och total närvaro. Speciellt när det gäller mina abstrakta verk kan måleriets "effektiva tid" variera enormt. Ändringar görs i stunden, ibland sitter det direkt, andra gånger jobbar man om helt och hållet efter långa perioder av reflektion. Jag föreställer mig att det är annorlunda för dig. Själva bildfångandet kan ske på ett ögonblick, men däremot kan det ta lång tid innan du har ett fysiskt verk framför dig.

L: Ja, fast jag känner igen mig i hur du beskriver ett förhållande till mediets motstånd och kanske även till mediets begränsningar som får styra arbetet. Jag arbetar analogt och med en storformatskamera som för mig blir något att "hantera". Det tar bara en sekund att ta bilden, men kräver min koncentration och är ett laddat ögonblick. Sedan finns det den andra delen när negativet ska omvandlas till en bild. Det blir nya beslut och handlar mycket om vad bilden ska få för storlek och form. Jag tycker att en av styr-

orna med fotografiet är att det egentligen inte har ett förutbestämt format. Att välja en storlek för varje bild är ett av de sista besluten och blir en intuitiv och provande process i samspel med rummet, kroppen och motivet. Det kan ju verkligen förändra en bild. Hur tänker du, som måste bestämma format och storlek på duken eller pannan innan du börjar måla?

R: Vad gäller mina ateljéskildringar så väljer jag för det mesta att utgå från ett mindre format, som tillåter mig att måla hela målningen vått i vått, för att snabbt kunna fånga en flyktig ljus-situation eller stämning. Materialets egenskaper och tid dikterar formatet med andra ord. Däremot vill jag att mina abstrakta målningar ska ha en mer rumspåverkande funktion och då arbetar jag i ett större format.

L: Du är ju en oerhört skicklig och konsekvent målare. Upplever du någon gång att det finns en risk i att vara för säker i ditt måleri och hur gör du för att behålla den oväntade utgången?

R: Jag liknar ofta målandet vid ett improviserat musikaliskt ensemblespel. Man måste vara lyhörd för vad som händer i stunden och svara upp mot det. Själva materialet lever sitt eget liv, och saker uppstår slumpmässigt, och då måste man hinna reagera. Man får akta sig för att inte bli alltför bekväm, och jag tycker om känslan att balansera på eggen mellan framgång och misslyckande – det håller mig skarpt. "Skicklighet" har inget egenvärde, men kan vara ett bra verktyg för att handskas med måleriets oförutsägbara natur.

R: Ibland arbetar du med foto i relation till objekt. Jag föreställer mig att objekten har sitt ursprung i att du helt enkelt har varit tvungen att göra ett föremål där en specifik situation kan uppstå som du vill jobba med fotografiskt, antingen den är förknippad med ljuset eller det spatiala. Dessa objekt har över tid fått en mer autonom karaktär – har blivit verk i sig och inte enbart motiv för dina fotografier. Hur ser du på förhållandet mellan objekten och fotografierna?

L: Jag arbetar med mina verk i olika steg. Först skapar jag oftast objekten jag fotograferar, framförallt för att sätta det indexikala ur spel, där bilderna både är konstruerade och faktiska. Ibland väljer jag att även visa objekten som fotograferats för att lyfta fram glappet som uppstår.

R: Jag har en liknande inställning när det gäller förhållandet mellan mina abstrakta verk, inte

riörerna och det omgivande rummet. För mig uppstår det en berättelse i glappet.

L: Det är också intressant att man ibland läser av fotografiska bilder som en transparent skildring ur verkligheten och glömmar bort dess egenskaper som fysiska objekt. Men jag tänker att det är viktigt och spännande att fundera kring hur den fotografiska bildens fysiska gestaltning påverkar och är en del av dess berättelse. Just därför finns det för mig ibland en poäng att inte göra en bild som hänger på väggen, utan har andra rumsliga egenskaper.

R: Det spatiala i metaforisk mening är väldigt intressant tycker jag. Det finns en aspekt av begreppet som för mig är starkt förknippat med närvaro och tid. Jag spenderar mycket tid i ett avskilt rum, isolerat från omvärlden och försjunken i mitt arbete. Och när detta fysiska rum dessutom blir bild uppstår en metafor för ett inre mentalt rum.

L: För mig är bildens rum något som uppstår i tanken och tolkningen av bilden. Ett rum där man kan tala om den oklara klyftan mellan fakta och fiktion och avslöja illusioner utan att ta bort magin. Det konkret rumsliga ger en förankring i verkligheten genom igenkänning och det är viktigt för mig att det är en verklig situation jag förmedlar.

R: Jag föreställer mig att våra konstnärliga processer liknar varandras, åtminstone i det initiala skedet. Vi får våra visuella idéer och impulser från våra omedelbara omgivningar, och bearbetar dessa ganska direkt och intuitivt. Det finns något rakt och oinsmickrande med det uttrycket. Det finns i och för sig en estetisk ådra i det vi gör, men den är av sekundär betydelse. Och när jag hör någon säga att en målning jag har gjort är "vacker" så kan jag bli lite frustrerad, för att jag ogillar tanken att det estetiska kan stå i vägen för andra, mer angelägna poänger som kan nå fram till betraktaren. Det finns en råhet i det vi gör, tycker jag, som har att göra med en vilja att visa upp verket för vad det är. I mitt fall, färg på duk eller pannå, där spår av olika moment i tillblivelsen finns kvar – rinnandet längs sidorna på målningen, grundtonen som lyser fram, lager av samlad färg som klumpar sig längs kanterna, osv.

L: Jag tycker det råa också tillför en viktig ton av bildens saklighet – det är faktiskt och inte tillrättat eller städat. Dessa spår av tillblivelsen blir som en del av verket. Förhoppningsvis bjuder det in betraktaren till att börja fundera kring vad som händer i bilden.

R: Dina verk upplever jag som väldigt måleriska, att de ibland refererar nästan lika mycket till måleri som till fotografi. Bland annat tänker jag på en ny serie du jobbar med som jag upplever som en direkt hälsning till Malevitj.

L: Ja, jag har bland annat intresserat mig för hur man läser in rumsligheter och tolkar former i bilder – hur bilder har både en platthet och ett djup, där en målare som Malevitj är en inspiration och referens. Målarens färg är ju ett tydligt material att jobba med, men jag tycker man kan tänka i samma banor kring fotografiets yta. Jag upplever också att det finns ett fokus på seende och ljus i mycket måleri, som jag känner igen mig i. Ljus är ju inte bara en förutsättning för fotografi utan är också tonen och nyansen i det som berättas. Ljus är väl också en central del i dina verk.

R: Det stämmer. Både mina abstrakta och figurativa verk handlar i högsta grad om ljus – både ljuset som uppstår i mötet mellan färger och det naturalistiska ljuset i min omgivning. Ljuset och måleriets omedelbarhet och fysikalitet är det som utgör kärnan i mitt måleri.

L: Det har verkligen varit spännande att få ha de här ateljésamtalen och upptäcka oväntade likheter och att våra tankar korsats flera gånger tidigare. För mig är det också uppriskande att kliva ur det specifikt fotografiska och betrakta verken med en annan vokabulär. Tanken inför utställningen är att det ska kännas som en enmansutställning. Vad tänker du händer i utställningsrummet när vi ställer ut våra verk tillsammans?

R: Jag tänker att det kan bli som två separata men nära besläktade förhållningssätt som både smälter in i och förtydligar varandra. Eller som arbetstiteln till utställningen antydde – "De sammanflätade rummen" – som två trådar som sys in i en gemensam väv.

